

Taboo

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov • TABOR je last in vestnik Zveze D. S. P. B. Tabor • Mnenje Z. D. S. P. B. Tabor predstavljajo le članki, ki so podpisani od glavnega odbora Zveze. • Izdaja ga konzorcij. Predsednik inž. Anton Matičič. • Urejuje uredniški odbor; odgovorni urednik Adolf Škrjanec, za lastništvo Ivan Korošec, upravnik Jože Jenko.

—::—

TABOR is the voice of the Confederation Tabor of the United Slovene Anticommunists

—::—

TABOR es órgano de la Confederación Tabor de los Anticomunistas Eslovenos Unidos. • Director: Ing. Antonio Matičič, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina

—::—

Imprenta: Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina, T. E. 33-7213

—::—

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 965.927

—::—

NAROČNINA: Južna Amerika 600 pesov, odn. enakovrednost v dolarju; U. S. A. in Kanada 3.50 dolarja letno; Anglija in Avstralija 1 funt šterling; evropske države 2 dolarja

—::—

Naročila, reklamacije in nakazila pošiljajte na naslov upravnika: José Jenko, Pedernera 1075, Villa Madero, prov. Buenos Aires, Rep. Argentina

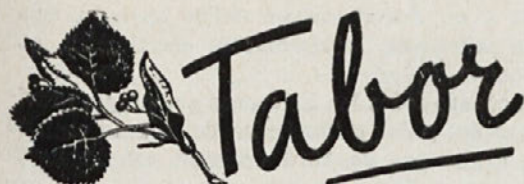
—::—

Vse dopise in ostalo pošto pošiljajte na naslov: inž. Anton Matičič, Igualdad 1110, Villa Ballester FNGBM, Pcia. de Buenos Aires, Argentina

NASLOVNA SLIKA

Kadar komunistični oblastniki doma govore o našem kolaboraterstvu z okupatorjem, imejmo pred očmi tudi to izvirno zgodovinsko sliko, ki nam kaže zverinsko, nekulturno postopanje nemškega okupatorja z mariborskimi frančiškani meseca aprila-maja 1941. — Na sliki so z leve na desno: POK. P. GRATUS KOSTANJŠEK, biv. katehet na moščanski šoli; še živi p. GABRIEL PLANINŠEK, sedaj župnik pri baziliki Matere Milosti; pok. p. DOMINIK NADERNIK ter trije bratje laiki: DIDAK BERLEC, ROK STELE in RUFIN SAJE. — Nemci so jim odvzeli kapuce in pasove in so jih po poniževalnem zbiranju odpadkov z golimi rokami ter prevažanju težkih vozov brez vprege silili še k počepnim vajam z lopatami v rokah. — In takrat so bili naši komunisti ne samo Hitlerjevi zvesti zavezniki, ampak tudi denuncijanti. Da tega nikoli ne pozabimo!

KO PREBENE
DAJ NAPREJ!

Huro, za dom v boj!

(Domobranksa pesem)

Julio 1968

BUENOS AIRES

Julij 1968

CONGRESO DE TUCUMAN

El 24 de marzo de 1816 se instala el Congreso de Tucumán en respuesta al llamado de la patria en su hora crucial. Hombres ilustres de todas las provincias en calidad de diputados llegan a San Miguel de Tucumán. Muchos de ellos habían partido un año antes, ya sea en carretas, diligencias o simplemente a caballo; atravesando la pampa por inhóspitos caminos, acechados por los indígenas, para no faltar a la cita.

El 3 de mayo se procedió a la designación de Pueyrredón como Director Supremo y se nombró como presidente del Congreso a Narciso Laprida.

Pero es en la sesión del 9 de julio de 1816, en aquella histórica casa colonial donde se declara la Independencia. Creemos importante transcribir el manifiesto:

“Nos los diputados de todas las provincias manifestamos solemnemente a la faz de la tierra que es voluntad unánime e indubitable de estas Provincias, romper los violentos vínculos que nos ligaban a los Reyes de España, recuperar los derechos de que fueron despojados e investirse del alto carácter de nación libre e independiente del rey Fernando VII., sus sucesores y metrópoli.” Y el día 19 de julio agregan “y de toda otra dominación extranjera.”

Nosotros los Eslovenos hemos perdido la libertad y la flor de la juventud justamente en el mes de julio de 1945; cuando nuestros jóvenes “domobranci” (defensores del hogar) fueron asesinados indefensos por las hordas comunistas, por sus propios hermanos en abierto desafío a todas las reglas establecidas por el Derecho Internacional ya a partir de la finalización de la segunda guerra mundial; y nuestra patria pasó a ser un satélite más de Moscú y su bloque comunista.

Por más que Yugoslavia intente aparentar un tercer frente, una pretendida federación socialista frente al mundo, nosotros somos vivos testigos de como llegaron al poder Tito y sus secuaces.

Mientras no haya libertad de prensa, de opinión, culto, tránsito interior y exterior, comicios libres y un Poder Judicial donde no haya solamente acusadores sino también defensores legítimamente constituidos, que el mundo no se deje engañar.

Esto se va a lograr recién cuando todos los Eslovenos por propia gravitación expulsen a los comunistas del poder e insuflados del mismo espíritu de los diputados provinciales argentinos de 1816 declaren solemnemente —y ojala para siempre— que somos libres de toda otra dominación extranjera pero sí hospitalarios para todos los hombres del mundo de buena voluntad que deseen transitar, permanecer y salir de nuestra bella Eslovenia.

IZ LJUBEZNI DO DOMOVINE

Slovenski živelj je danes raztresen po skoro vsem svobodnem svetu. Ko smo odhajali iz begunskih taborišč v razne kraje sveta, smo nehote občutili, da se morda ločujemo za vedno in da med nami ne bo več vezi.

Svet pa je postal majhen. Mogočen tehnološki razvoj zadnjega desetletja je skrčil tudi daljave. V nekaj urah bi se danes lahko vsi sestali. Moderni način obveščanja nam prinaša novice iz vsega sveta že v nekaj minutah. Z drugo besedo: svet vedno bolj postaja eno samo ogromno občestvo.

Med tem ko se svet krči in ko ekumensko prizadevanje dosega velik razmah, se zdi, da smo slovenski emigranti ostali še vedno pri starem. Raztreseni in daleč drug od drugega, ne le fizično, pač pa tudi duhovno. Večsih se človeku zdi, da želimo živeti izključno le v preteklosti in nočemo iti s časom in potrebami.

Če kaj, potem današnji čas jasno in glasno kliče in poziva vse Slovence k edinosti in k skupnim naporom za dobrobit domovine. Kožo časa prinaša spremembe tudi doma. Na vse te spremembe bi morali budno paziti, jih zasledovati in si prizadevati po naših močeh in prilikah za zrušitev suženjstva nad slovenskim narodom. Naša prizadevanja pa bodo uspešna le tedaj, ako bomo našli skupno pot, nekak skupni imenovalec, na katerem bomo vsi enotno delovali iz ljubezni do naše domovine.

Pota k edinosti so različna. Ljudi povezuje znanost, umetnost, šport, različna društva, ideološka gledanja, skupne potrebe itd. Za nas slovenske emigrante je mogočna vez in pot k edinosti naše krščansko prepričanje, naš protikomunizem in naša preteklost.

Žal pa je tako, da prav iste stvari, ki ljudi povezujejo, dostikrat tudi ločijo in razburjajo duhove. Vse namreč zavisi od tega, ali je za temi ak-

tvornostni osebni ali skupinski egoizem ali pa osebna in skupna ljubezen in zaupanje.

Slovenska emigracija se danes loči na vse mogoče skupine in vsaka trdi, da ima isti cilj — svobodo naše domovine. Ni prave povezanosti med skupinami in društvi; mnogo pa je nestrpnosti in celo odprtega nasprotovanja. V naši srenji se često pojavljajo besede in vprašanja: „Kdo ima prav?“ Naše slovensko časopisje je vse polno tozadevne polemike, malo ali pa nič pa je pozivov k edinosti in skupnemu cilju.

Napač bi bilo misliti, da so le predstavniki skupin ali organizacij dolžni in zmožni združiti emigracijske sile na skupni imenovalec. Naloga združevanja in edinosti je naloga vseh in slehernega svobodnega Slovenca. Tu pa ne mislimo na pozive in prazno govorjenje, pač pa predvsem na dejanja; in ta se izražajo iz življenja samega. Z drugo besedo: edinost moramo hoteti in tudi živeti. Postati moramo tolerantni drug do drugega, kajti nihče od nas ni popoln in vsak ima nekaj dobrih kot tudi slabih lastnosti.

Različna gledanja na te ali one zadeve so koristna in potrebna in zato ne bi smela biti povod razdvajanja duhov. Čutiti moramo eno, to je, da smo Slovenci, ki želimo in hočemo storiti vse, da bi naša Slovenija zopet dočakala luč svobode. Vse drugo je drugorazrednega značaja in zato manj važno. Če bomo tako gledali in v tem smislu tudi živeli in delovali, potem bodo naše želje uresničene in sadovi teh prizadevanj bodo v splošni dobrobit slovenstva.

Ideja združenja je in mora biti tudi osnovna ideja v organizaciji Tabor. Prav radi tega je bila organizacija ustanovljena in je ostala na popolnoma nepristranski poti. Ni in ne more postati odvisna od te ali one skupine v emigraciji, ker ta organizacija povezuje protikomuniste brez razlike na njihovo politično gledanje.

Zato tudi ne drži razlaga g. Bude, ki je v št. 24 „Smerti v slovensko državo“ pojasnjeval članek glavnega tajnika TABORA o razlikah med Vestnikom in Taborom. Tabor niso ustanovili ne liberalci, ne klerikalci, ne kdo drugi; ustanovili in vodijo ga Slovenski protikomunistični borci in prav nihče drugi!

TABOR kot tak nima svojega narodno-političnega programa, ker narodno-politično delo ni cilj te organizacije. Organizacija kot taka je izključna povezava bivših borcev, če hočemo, veteranska organizacija s svojim socialnim programom in nič več. Upamo pa trditi, da bo TABOR z veseljem podprl prizadevanja za enotnost v naši borbi za svobodo Slovenije. V Taboru ni razlik med liberalci, klerikalci in pripadniki slovenskega gibanja. Vsi so enako dobrodošli in vse vabimo v našo svado. Kar iščemo, je dobra volja; odklanjamo pa zdrabe in nestrpnost.

Iz ljubezni do naših padlih bratov in do zasužnjene domovine smo se združili v želji, da bi nadaljevali boj proti komunizmu, dokler ne bo domovina zopet svobodna.

ZAČETKI, RAZVOJ IN ORGANIZACIJA RDEČE VOJSKE V SLOVENIJI

(Nadaljevanje)

Partizanske vojaške operacije v začetku leta 1942.

Težko je najti ali zabeležiti kakršnokoli pomembno partizansko operacijo vse do sredine leta 1942. Toda spomladi tistega leta je nastal v Sloveniji in zlasti v takomenovani Ljubljanski pokrajini nov moment. Začelo se je formiranje narodnih vojaških formacij in pojavile so se prve vaške straže (VS). To dejstvo in pa vojno politična situacija na predelu bivše Jugoslavije sta bila dva faktorja, ki sta pritiskala na komuniste, da postanejo aktivni. Tretji faktor pa je bil pritisk kominterne, ki je terjala večjo aktivnost. Oglejmo si v obrisih te faktorje nato pa komunistično reakcijo nanje.

Že v zgodnji spomladi so se v Ljubljani začele priprave, da bi šla na teren, v **ilegalo**, vojaška formacija, ki naj bi tvorila jedro JVvD. Priprave so bile silno počasne in težavne in šele koncem aprila je prva taka skupina odšla na teren. Skupina je bila neoglajena, vendar je bila, oziroma je postala, največji trn v komunistični peti. Nastopil je namreč moment, ko OF lahko izgubi monopol odpora; posebno še, ker ljudstvo na deželi ni podpiralo partizanov in se zanje ni moglo navdušiti. Za vse priprave teh ilegalnih poskusov so komunisti predobro vedeli že od vsega početka; zato so napeli vse sile, da jih v kalj zatro.

Eden glavnih organizatorjev, Ing. F. Emer, je tedaj še vedno upal, da bo možen kompromis in vojaško sodelovanje z OF. Tako so mislili tudi nekateri aktivni oficirji, ki so sodelovali pri organiziranju. Emer se je sestajal s predstavniki OF in razgovarjal o organizaciji odpora; zato ni čuda, da je partija za vse vedela. Emer in njegovi sodelavci so sicer spoznali, kaj se skriva za OF, vendar svojih kontaktov niso drastično pretrgali. Rezultat tega je bil, da je bil Ing. Emer likvidiran že 4. decembra 1941. pred samo karabinjersko postajo v Šiški. Organizacija ilegalna pa dolgo ni zajela pravega razmaha, kar je morda bilo usodno.

Drugi prav tako važen faktor, ki je terjal več aktivnosti od partizanov, pa je bila situacija v ostalih predelih Jugoslavije. Organizacija partizanstva je doživela popoln polom v Srbiji. Srbski dobrovoljci in četniki so že s koncem leta 1941 in prve mesece leta 1942 Srbijo popolnoma očistili vse partizanske navlake. V Srbiji torej ni bilo nobenih partizanskih enot več in se tam niso mogle več formirati vse do leta 1944, ko jim je to omogočil prihod rdeče armade.

Tako so bile komunistične enote v tistem obdobju lokalizirane na

področje Bosne; nekaj malega jih je bilo v Hrvaškem Zagorju ter nekoliko posameznih tolp v Sloveniji. Taka lokalizacija partizanov bi zanje bila lahko usodna, ker bi se svet ne zmenil za take lokalne enote in bi jih Zapad tudi ne podprl. Potrebno je bilo dokazati svetu, da partizanstvo zajema večji obseg in da kontrolira zadosten del bivše Jugoslavije. To so dosegli deloma z razširjeno aktivnostjo v Sloveniji, največ pa seveda s propagando in podporo kominterne. Ni torej čuda, da je Tito kritiziral slovenske partije in zahteval od njih več aktivnosti.

Kako so reagirali rdeči v Sloveniji? Najprej so iznašli oziroma po sovjetskem vzorcu oklicali vse tiste, ki se jim niso pridružili ali sodelovali z njimi, za "belogardiste". (Izraz "belogardist" je prenešen iz oktoberske revolucije v Rusiji; še en dokaz, da je partizanstvo bila rdeča vojska). Kot drugo so svojo vojsko reorganizirali in ji na zunaj dali vojaški značaj. Formirali so odrede in grupe odredov, čeprav več ali manj le na papirju. Podvojili so svojo akcijo likvidiranja vseh nasprotnikov komunizma in uničenje vsakega poskusa narodnega odpora. Končno in najvažnejše: Ustvarili so zelo učinkovit propagandni aparat preko katerega so v svet sipali svoje laži in s propagando skušali doseči, kar niso mogli z dejanji na vojnem področju.

Oglejmo si tipične primere njihove propagande in njihovih „quasi akcij“. Ta njihova propaganda je bila marsikje zelo učinkovita in tako dosledna, da so še sami sebi verjeli. Še več; propagando še danes — po 25. letih — uporabljajo.

Poglejmo njihovo „laži zgodovino“. Na sto in sto tisoče strani je tam zapisanega na osnovi propagande in laži. Vse so znali uporabiti v ta namen in tako delajo še danes po 25. letih. Knjiga Sv. Urh,* ki jo je pred letom napisala Štefanija Podbeškova, je klasičen dokaz laži, potvorb in največje umazanije, kar si jih človek sploh misliti more.

Namesto opisovanja partizanskih akcij iz naših podatkov, bomo raje zapisali in citirali to, kar sami pišejo, da si bodo bralci lažje ustvarili sliko, kako neresnično je bilo njihovoro poročanje, in s kolikimi lažmi je to poročanje povezano. Iz knjige že preje omenjenih partizanskih dokumentov posnemamo:

Stran 29: ... 18. maja je prišlo do boja med 5. bataljoni II. grupe odredov in nemškimi silami, ki so jih obkolile in skušale uničiti. Boj je trajal od 11,30 zjutraj do večera. Ta boj predstavlja enega največjih taktičnih uspehov te grupe.

* Na to knjigo bomo še posebej odgovarjali in tovarišici Podbeškovi izprašali njeno kosmato vest, v kolikor jo sploh ima; ta tovarišica danes po Ljubljani govori, da emigracija zato ne odgovarja na njeno knjigo, ker je vse res, kar je zapisala! Tovarišico in njene laži bomo razkrinkali do golega!

V tem boju pri Litiji, pišejo komunisti, da je padlo nad 200 Nemcev, od partizanov pa 6.

Istotam: 22. maja: Italijanske okupatorske sile vrše generalni napad na bat. Ljube Šercerja. Italijani so uporabili topove, tanke, avione in okoli 5000 mož pešadije. Naše sile so se morale pred to silo počasi odmikati zaradi odprtega terena. Borba je trajala 5 ur. „Doselej je bila to največja bitka slovenskih partizanov v Ljubljanski pokrajini.“ Po dosedanjih informacijah je padlo nad 200 Italijanov, naše čete so imele samo dva ranjena... V poslednjih borbah smo se oddaljili od partizanske taktike in se v borbah na Ljubljanskem barju spustili v frontalno borbo. Kljub temu so bile naše žrtve minimalne, okupator pa je pri vsej svoji vojaški tehniki utrpel ogromne izgube. Na Ljubljanskem barju je imel okupator v enodnevni bitki z enim našim bataljonom večje izgube kot jih navajajo njegova vojna poročila za mesec dni borbe na afriški fronti...

Značilno za ta poročila je, da je vsaka akcija klasificirana kot „največja borba slovenskih partizanov“. Ni treba biti vojaški strateg za ugotovitev, da je nemogoče v frontalni borbi zgubiti na eni strani 200 mož, na drugi pa praktično nič. Iz teh poročil tudi zveni, da so pravzaprav partizani premagali in uklonili Italijane ne pa zavezniške armade. Res, da se Italijani niso borili in so vojaško bili zanič; toda toliko podcenjevati zavezniško akcijo v Afriki in to tedaj, ko je nastopila tam peripetija, je potvarjanje dejstev, da o resnici sploh ne govorimo.

Kdor je tedaj živel v Ljubljani ali okolici, naj pomisli, če se spomni na te junaške podvige partizanov na Ljubljanskem barju! Jaz se jih ne spomnim; pa sem tedaj že bil v ilegali, ki je prav tiste dni taborila v bližini Ljubljanskega barja. In tam nismo naleteli na nobene partizanske enote. Ta „junaštva“ naj bi izvršil komandant Šercerjevega bataljona, „narodni heroj“ Anton Vidmar (Luka Suhadolec).

Bolj tipična in točna „vojaška akcija“ slovenskih partizanov pa se glasi za 24. maj:

Partizani 2. bataljona so prevzeli oblast v Šmarjeti, porotirali belogardiste in zaplenili okoli 6.000 kg Prevodove moke...

Tedaj v Šmarjeti ni bilo italijanske postojanke in nobene protikomunistične edinice; torej gre tu za navadno krajo in likvidacijo ljudi, ki z OF niso simpatizirali.

Na drugem mestu je zapisano:

„Četa 3. bat. NO je bila poslana na akcijo v Čušperk. Ta je bila med Vodiciami, Starim gradom in Čušperkom napadena

od četnikov. Četi je uspelo zapleniti vso četniško opremo, eno puško ter nekoliko municije. Četnikom je uspel umik, toda pri tem so izgubili enega člana...“

Tako poročajo uradni komunistični dokumenti. Resnica pa je tale: Četniški odred je tiste dni res taboril pri Starem gradu. Bil sem namreč v odredu. Toda odred ni napadel partizanov, pač pa je bilo obratno. Partizani so na₃ izvovali in z vsemi svojimi razpoložljivimi silami obkolili in napadli. Po zaslugi poveljnikov in zlasti hladnokrvnega kapetana **Dobrivoja Vasiljevića** pa smo ne samo uspešno odvrnili partizanski napad, temveč pognali napadalce tudi v beg. Torej partizani niso mogli zapleniti ničesar, ker so bežali; in nobeden od četnikov ni padel. Mi smo se res premaknili iz tega taborišča, toda šele kaki dve uri po omenjenem napadu.

Ta napad je značilen, ker zaznamuje prvo borbo s partizani v Sloveniji in dokazuje, da so partizani in ne protikomunisti začeli z bratomorno vojno!

Spet na drugem mestu sledi:

27. maja ponoči so partizani napadli Čušperk in v tej veliki akciji pobili okoli 70 okupatorjev... Med mnogimi akcijami je bila najvažnejša preiskava v župnišču na Sv. Vidu. Zaplenjen je bil dragocen material bele garde... Po preiskavi je patrolo napadla oborožena belogardistična tolpa, utrjena v neki hiši. Vnela se je bitka, številnejšemu nasprotniku je uspelo pobegniti...

Resnica pa je narobe. Partizani so napadli fante, ki so se sami zbrali, da bi si zaščitili življenje pred komunisti.

Še in še bi lahko naštevali taka in podobna poročila, ki so jih objavili komunisti sami.

Kljub pritisku od zgoraj in kljub reformaciji vojske je težko govoriti v vsem letu 1942 o partizanskih akcijah, ki bi okupatorju prizadele kakšne vidnejše udarce. Res pa je, da so se stopnjevale akcije sabotiranja in demonstrativnih napadov na razne izolirane italijanske posadke, kar je izzvalo okupatorja; in posledica tega je bila, da je na tisoče in tisoče nedolžnih ljudi bilo aretiranih in odvedenih v koncentracijska taborišča in da je pogorelo lepo število slovenskih vasi.

Največji partizanski podvig v drugi polovici leta 1942, ki ga je treba omeniti, je bil zasledovanje, napadanje in uničevanje vsega, kar je bilo proti njim. V prvi vrsti napadanje na VS in druge bojne formacije in stopnjevanje likvidacij.

Če pa prelistavamo komunistična poročila in iz teh delamo skrbno statistično analizo, potem pridemo do spoznanja, da bi komunisti tedaj morali pobiti na deset tisoč okupatorjev. Nobena stvar pa ni tako daleč od resnice kot ta. Padli so sicer posamezni okupatorski vojaki; toda nikjer v velikem številu.

(Sledi.)

Dr. Stanko Kociper

GENERAL LEON RUPNIK IN DOMOBRAVSKA PRISEGA

Prosluli domobranski prisegi dne 20. aprila 1944 in 30. januarja 1945 nista bili v ničemer vzrok naše vetrinjske žaloigre. Prav tako kot toliko drugih protikomunističnih oboroženih formacij, ki nikoli niso položile slične prisega, so namreč tudi naši domobranci postali samo žrtev trenutnega svetovnopolitičnega stanja, katerega naše takratno odgovorno politično in vojaško vodstvo ni bilo sposobno obiti.

Kljub temu — oziroma verjetno prav zaradi tega — pa že nad dvajset let razni pisci v službi prizadetih interesov izkoriščajo tudi domobransko prisego proti pokojnemu generalu Leonu Rupniku z namenom, da bi ga oblatili in naredili odgovornega za žaloigro.

Ti pisci ravnaajo po eni strani vsaj neodgovorno, ker trdovratno ponavljajo stvari, ki so postale naravnost že priučena gesla, ne da bi poznali vzroke in ozadja na zunaj vidnih dogodkov; po drugi strani pa je njih ravnanje tudi zlonamerno, ker enostavno molčijo celo tudi o notornih dejstvih.

Ker sam domobranske prisega ne spravljam v vzročno zvezo z našo žaloigro (in sem to v svojih spisih ponovno podčrtaval), zato tudi ni moja naloga, da raziskujem, kako in zakaj je sploh prišlo do nje, in pa, da mogoče celo individualiziram in pokažem na ljudi, ki naj bi bili zanjo odgovorni. Na to nalogo naj se spravijo z enako navdušenostjo tisti, ki so se doslej z vzgledno vztrajnostjo trudili, da bi tudi s prisego oblatili pokojnega generala Leona Rupnika, ki se ne more več braniti.

Neizpodbitno zgodovinsko dejstvo namreč je, da general Leon Rupnik za domobransko prisego ne nosi nikakšne odgovornosti in krivde. — Še več: General Leon Rupnik je bil eden izmed redkih domobrancev, ki sploh ni prisegel.

Ob času priprav in izvedbe prve domobranske prisega dne 20. aprila 1944, general Rupnik ni imel ne samo nikakšne poveljniške oblasti nad domobranstvom, ampak tudi ne nobene organske zveze z njim. Za pravno presojo ob tem času sploh ni bil domobranec.

Druga prisega dne 30. januarja 1945 pa je itak bila samo avtomatična, pa neizbežna ponovitev izvršenega dejstva prve prisega, ki bi se rutinarno ponavljala z vsakim dotokom novincev, če bi domobranstvo v enakih okoliščinah še obstajalo.

Deloma zaradi ljubosumnosti in splošnega nezaupanja Nemcev, deloma zaradi nekaterih nerodnosti, prenagljenosti, neučakanosti in preokračanja kompetenc sicer dobronamernih ljudi, ki so uživali zaščito pokrajinske uprave in se zato radi sklicevali na prezidenta (npr. pokojni svetnik Karel Škulj na čelu svojih dolenjskih beguncev idr.), deloma zaradi strastnih političnih interesov, ki so se takoj osredotočili okoli komaj razvijajočega se domobranstva (te bi lahko slikovito opisal gen. Franc Krener, ki je kot takratni poveljnik organizacijskega štaba pač moral marsičemu stopiti na pot in zato bil deležen celo sumničenja o sodelovanju s partizani), prav posebej pa zaradi intrig, ki so se zaradi teh interesov takoj zgrnile proti gen. Leonu Rupniku, čim je zaradi njegovih prizadevanj organizacija domobranske vojske resno stekla, je namreč gen. Erwin Rösener kot vrhovna upravna in vojaška oblast v pokrajini generalu Leonu Rupniku celo uradno prepovedal, da bi se sploh vmešaval v zadeve slovenskega domobranstva.

Ohranjen je original tega uradnega dopisa, ki ga je že 4. novembra 1943 gen. Rösener poslal gen. Rupniku, in v katerem poleg zadev, ki niso tema tega spisa in bodo zato predmet našega presojanja ob drugi priložnosti, stoji zapisano tudi to, kar se v dobesednem slovenskem prevodu glasi:

...Nadalje Vas prosim, da se vzdržujete izven vseh poslov slovenskega domobranstva, ker organizacija sedaj obstaja po sledeči shemi:

Organizacijski štab slovenskega domobranstva je vgrajen v štab Višjega SS in policijskega vodje. Šef celokupnih policijskih oddelkov je Višji SS in policijski vođa, ki izvaja vse varnostne odredbe in iz njih izhajajoče posle, kakor tudi on sam izdaja naredbe in ukaze. (1)

Ta prepoved je ostala v veljavi vse dotlej, dokler Rösener ni postal Obergruppenführer (ki je v vojski odgovarjal činu divizijskega generala, kar je bil Rupnik), in je šele za obletnico ustoličenja gen. Rupnika na mesto prezidenta pokrajinske uprave pristal na to, da je gen. Leon Rupnik dne 24. septembra 1944 postal generalni inšpektor vsuga slovenskega domobranstva, pa šele s tem zopet — domobranec.

Tako torej zarodek, razvoj in položitev domobranske prisrge dne

(1) Nemški izvornik tega odstavka se glasi:

Ich bitte Sie weiter, sich aus allen Arbeiten der slowenischen Landeswehr heraus zu halten, da die Organisation nun nach folgendem Schema besteht:

Der Organisationsstab der slowenischen Landeswehr ist in den Stab des Höheren SS- und Polizeiführers mit eingebaut. Chef der gesamten Polizeiverbände ist der Höhere SS- und Polizeiführer, der auch alle Sicherungsmassnahmen und die sich daraus ergebenden Arbeiten durchführt und soweit es sich um Verordnungen und Anordnungen handelt, diese selbst erlässt.

20. aprila 1944 spadajo v razdobje, ko je bil gen. Leon Rupnik postavljen izvešč slovenskega domobranstva in stal celo pod izrečno uradno prepovedjo, da bi se sploh vtikal vanj. — V takem položaju pa seveda ni ne sprožil, ne izvedel polaganja prisege in kot civilist kajpak tudi prisegel ni. Pri tej prisegi je bil prisoten samo kot povabljen gost; kot škof dr. Gregorij Rožman idr.

Pri drugi prisegi dne 30. januarja 1945 pa je že bil generalni inšpektor vsega slovenskega domobranstva in je kot tak ceremoniji zopet samo prisostvoval na častnem mestu med drugimi vojščaki in civilnimi dostojanstveniki, tako da zopet ni prisegel.

Kakor pa gen. Rupnik prisege ni sprožil, tako tudi ni sestavljal njegove besedila. — Nemški izvirnik mu je dostavil naravnost gen. Erwin Rösener, slovenski izvod besedila pa je gen. Rupnik dobil iz organizacijskega štaba slovenskega domobranstva.

Prav v trenutku, ko so poveljnik organizacijskega štaba slovenskega domobranstva ppolk. Franc Krener, njegov pomočnik ppolk. Milko Vizjak in načelnik štaba ppolk. Ernest Peterlin bili v kabinetu upravnega tajnika, da bi jih najavil prezidentu, je zazvonil telefon na generalovi delovni mizi. Klicali so ga iz Rösenerjevega štaba. Čez trenutek se je na drugem koncu žice oglasil sam gen. Rösener, ker je gen. Rupnik dejal:

„Jawohl... — Danke, Herr Gruppenführer.“ (Da... — Hvala, gospod skupinski vodja.)

S tem je prezident očitno potrdil prejem besedila prisege, ker je s prosto roko začel iskati med listinami na delovni mizi. Ko je na drugem koncu žice Rösener govoril, je gen. Rupnik besedilo prisege držal pred seboj in ga z očmi molče sledil. Večkrat mu je skušal vpasti v besedo, pa ga očitno ni mogel prekinuti. Šele čez čas mu je uspelo reči:

„Dovolite, gospod skupinski vodja... — Se Vam ne zdi, da bi bilo politično bolj primerno: in proti njihovim pomagačem, — ne zaveznikom...?“ —

Zopet je govoril Rösener. Prezidentu se je začela živčno potresati bela brada. Potisnil je očala na čelo in si s prsti proste roke mencial oči. končno je samo še suho rekel:

„Danke, Herr Gruppenführer... — “

Položil je slušalko, vzel pisalo in besedilo prisege po pravkar prejetem Rösenerjevem nalogu pripisal, da se bodo domobranci bojevali tudi — proti zaveznikom.

Zabrisal je pisalo po mizi in siknil:

„Iz vsega tega bo ratal še lep šmir...“

Potem se je vzravnaval in zapovedal:

„Spusti notri tiste tri kralje!“

Tako so trije vrhovni častniki organizacijskega štaba slovenskega domobranstva: Franc Krener, Milko Vizjak in Ernest Peterlin neposredno iz ust generala Rupnika zvedeli za dodatek k besedilu domobranske prisege.

Še v stanju močnega razburjenja, v kakršnega ga je spravil pravkar

končani telefonski razgovor s svojeglavim Rösenerjem, ki je prezidentu očital nekakšne mahinacije, katere naj bi njegova varnostna služba seveda pozorno zasledovala in jim ob pravem času pripravila tudi primeren konec (2), je seveda gen. Rupnik na „tri kralje“ takoj stresel svojo trenutno živčnost in nevoljo zaradi „idiotov, ki s svojimi neodgovornimi otročarijami iz zaljubljenosti v Angloameričane brezvestno spravljajo v nevarnost domobranstvo...“

— — —

Bodoči zgodovinar bo pač težko verjel, da so komunistični sodniki imeli le količkaj interesa na tem, da bi v tej točki gen. Leona Rupnika odvezali vsake krivde in odgovornosti. In vendar so dokaz za to, da pokojni prezident Leon Rupnik za domobransko prisego ni nosil nobene krivde in odgovornosti, doprinesli tudi komunistični sodniki sami tekem proslulega „procesa“ proti njemu in soobtoženim.

Pri teh navedbah se namenoma ne oslanjam na zapisnik radijskega prenosa procesa, ki bi bil v nekaterih pogledih še vse bolj ilustrativen. Navajam samo vira, ki sta vsakomur dostopna: Ljubljanski dnevnik *Ljudska pravica* iz dni procesa in pa knjigo *Proces proti vojnim zločincem in izdajalcem Rupniku, Rösenerju, Rožmanu, Kreku, Vizjaku in Hacinu*, ki jo je izdal Slovenski knjižni zavod v Ljubljani leta 1946. (Tiskano novembra 1946 v 2.000 izvodih. Uvodni komentar, ki je danes že dokument zase, je napisal Ivan Bratko.)

O zaslišanju gen. Leona Rupnika v tej točki tekem razprave dne 22. avgusta 1946 je *Ljudska pravica* prinesla:

— Obtoženi ste, da ste sodelovali pri obeh prisegah slovenskega domobranstva. Ali je to točno?

— Da.

— Ali ste tu kaj sodelovali?

— Rösener mi je poslal tekst prisege. Tam sem dodal „in zaveznike“. (3)

V knjižni izdaji razprave pa o zaslišanju generala Rupnika v tej točki stoji:

Predsednik: Ste vedeli za vsebino prisege?

Rupnik: Tekst sem poznal.

Predsednik: Ali ste pri tem kaj sodelovali?

Rupnik: Rösener mi je poslal tekst prisege ter sem dodal besedilo „in proti zaveznikom“. (4)

(2) Žal je to bilo res, kakor je najlepše potrdil sam šef takomimeno-vane zavezniške obveščevalne centrale“ v Ljubljani polk. Vladimir Vauhnik v svoji knjigi: *Nevidna fronta*, Buenos Aires, 1965.

(3) Lj. pr. št. VII/196, str. 3, Ljubljana 23. 8. 1946.

(4) *Proces* str. 94.

Te Rupnikove izpovedi je ne samo popolnoma potrdilo, ampak celo dopolnilo zaslišanje gen. Erwina Rösenerja naslednjega dne 23. avgusta 1946.

Predsednik: Kdo je odredil prisego „Slovenskega domobranstva“?

Rösener: Povelje za to sem dal jaz, pobudo pa čete same oziroma domobranski štab. (5)

S tem je torej tudi razprava sama doprinesla popolni dokaz, da gen. Leon Rupnik za prisego ne nosi nikakšne odgovornosti in krivde.

Prav tako je iz zaslišanja samega razvidno, da gen. Leona Rupnika te odgovornosti — gotovo na osnovi zaslišanja gen. Rösenerja v teku preiskave in drugih dokazov — sploh obtožili niso. Šlo je samo za stopajo njegovega sodelovanja pri prisegi (6); kakor pri škofu dr. Gregoriju Rožmanu, o katerem je obtoženi gen. Rösener na vprašanje, „kaj ve o politični vlogi duhovščine za časa okupacije“, v teku razprave dne 23. avgusta 1946 med drugim izpovedal:

— Glede tega sodelovanja lahko izjavim, da je škof Rožman podpiral zadevo glede domobranske prisege... (7)

O sodelovanju gen. Leona Rupnika pri domobranski prisegi pa je razprava ugotovila to, da je „vedel za vsebino prisega, ker je poznal tekst“, katerega mu „je poslal Rösener“, in pa, da je „tam dodal besedilo: in proti zaveznikom“.

Od nikogar ne zahtevam, da verjame mojemu gori opisanemu pričevanju, pod kakšnimi okolnostmi je gen. Rupnik napisal ta dodatek. Za pravno presojo odgovornosti je zadosti, kar je dokazala razprava sama.

Na vprašanje, kako je pri prisegi sodeloval, je gen. Rupnik v eni sapi izdrdral, da mu je tekst poslal Rösener ter da je dodal besedilo: in proti zaveznikom. — Nič več!

Ker je sodišče ugotovilo, da je povelje za prisego dal gen. Rösener, pobudo pa čete same oziroma domobranski štab, katerega član takrat gen. Rupnik ni bil (saj zaradi Rösenerjeve gori citirane prepovedi še aktivni domobranec ni bil!), in ker nikdo ni osporaval, da je gen. Rupnik samo poznal, ne pa sestavljal teksta, ki mu ga je poslal Rösener, kako da me tožilec, ne nobenemu članu sodišča ni prišlo na um, da bi razčistil vprašanje, kako je gen. Rupnik, ki ni dal ne pobude in še manj povelja za prisego, prišel do tega, da je po vsem tem v Rösenerjev tekst vendarle vtaknil dodatek „in proti zaveznikom“?

(5) Proces str. 118. — Enako Lj. pr. št. VII/197, Ljubljana 24. 8. 1946.

(6) Obtožnica sama v tej točki pravi dobesedno: Obtoženi Rupnik je nadalje sodeloval (!) S. K.) skupno s soobtoženim Rožmanom pri domobranski prisegi itd. — Proces str. 28.

(7) Proces str. 119.

Spričo zločinskega navala mednarodnega komunizma prav v času tuje okupacije je bila tudi prisega slovenskih domobrancev, da se bodo na domačih, slovenskih tleh borili proti njemu, dejanje, s katerim smo dali svetel zgled vsemu človeštvu, da je v boju za svobodo vredno vzeti nase vse nevarščnosti in uporabiti vsa sredstva.

Še več! — Pri zaslišanju gen. Rösenerja dne 23. avgusta 1946 (torej dan po zaslišanju gen. Rupnika!) predsednik sodišča celo ne trdi več niti, da je dodatek vstavil gen. Rupnik, ampak čisto neosebno, v trpni obliki ugotovi:

— V besedilu prisega je bilo izrecno vnešeno (!! S. K.), da se slovenski domobranci borijo proti zaveznikom. Kdo je mišljen pod tem izrazom?

Rösener: Anglo-američani. (8)

Tem bolj vzbuja pozornost dejstvo, da je sodišče stavilo enako vprašanje tudi gen. Rupniku in je tudi on popolnoma enako odgovoril: „Anglo-amerikanci,“ pa za pravno presojo pojma zaveznikov popolnoma nevzdržljivo pojasnil, da je Sovjetska zveza „bila zelo daleč“...

Takoj nato predsednik gen. Rupnika ne vpraša, zakaj je smatral za potrebno, da prav on vstavi ta dodatek, temveč zopet čisto neosebno:

(8) Lj. pr. št. VII/197, Ljubljana 24. 8. 1946.

— Zakaj ste smatrali, da je **potreben** (!! S. K.) dodatek k prisegi: in proti zaveznikom?

Rupnik: Zato, ker sem že takrat vedel, da zavezniki pomagajo partizanski vojski z različnimi sredstvi in da je tudi tehnično nemogoče razlikovati med partizani in Angloamerikanci, če se ti skupno borijo. (9)

To je vse! — Zato torej naj bi gen. Rupnik v besedilo, katerega mu je dostavil isti Rösener, ki mu je celo uradno zabranil vsako vmešavanje v domobranstvo, iz lastne pobude in avtoritete še posebej vstavil „in proti zaveznikom“, če pravi, da je bilo itak samo po sebi „**tehnično nemogoče razlikovati** med partizani in Angloamerikanci, če se ti skupno borijo“.

Ne samo za vsakega še tako povprečnega pravnika, ampak tudi za vsakogar, ki je sposoben vsaj količkaj logično misliti, je to pač vsaj hudo kolebav, če ne že povsem nesmiseln argument za takšen sklep. Povrhu najbrž nihče ne bo dvomil, da je gen. Rupnik kot poznani vojaški strokovnjak širokega slovesa in pa kot ustanovitelj slovenskega domobranstva moral vedeti, da naši domobranci niso bili vojujoča se stranka v smislu tolmačenja meddržavnega vojnega prava, temveč samo naš **notranji** organizirani odpor proti **revoluciji**, ki so jo komunisti sprožili pač za časa tuje okupacije, ker je ta okolnost bila zanje ugodna, ki pa na pravnem dejstvu **revolucije** (10) ničesar ne spreminja. Prav v tem leži tudi ves **pravni absurd** ki so ga zagrešili zapadni zavezniki, ko so ob koncu druge svetovne vojne **revolucionarjem** izročali protirevolucionarne voditelje in njihove oborožene enote.

Na tej osnovi je torej dopusten sklep, da so komunistični sodniki sami spoznali, kako jim je v tej točki režija ušla iz rok in so zato zasliševanje enostavno prekinili z očitnim namenom, da bi dosegli vsaj negotovanje za padnjaško usmerjenega javnega mnenja proti gen. Rupniku.

Saj vendar sama obtožnica pravi, da je gen. Rupnik

...dopolnil tekst prisega, po katerem so domobranci po vsej pokrajini prisegli zvestobo Hitlerju za borbo proti NOV in zaveznikom Angliji, Ameriki in SSSR (!! S. K.). (11)

Najboljša osnova za dopustnost takšnega sklepa pa je dejstvo, da se je takoj nato oglasil sam **tožilec** in po vprašanju, kaj je delal pri prisegi škof **dr. Gregorij Rožman**, brez vsakršnega najmanjšega dokaza, ki naj bi ga za to trditev doprinesla razprava, takoj enostavno in v eni sapi pribil:

(9) Proces str. 94.

(10) O tem, da je šlo izključno za revolucijo, ki so jo komunisti zaradi okoliščine tuje okupacije znali samo spretno zaviti v propagandni ovoj „osvobodilne vojne“, je bilo že takrat nešteto dokumentiranih dokazov, in je samo obžalovanja vredno, da jih naši zastopniki v inozemstvu pri zaveznikih niso bili sposobni izkoristiti.

(11) Proces str. 28.

...Vi ste zahtevali, da je treba prisegi dodati še pristavek in proti zaveznikom. S tem ste mislili Angleže in Amerikance. Ali vam je znano, da je tako prisego odobril tudi Draža Mihailović? (12)

Potem je iz brošure, ki so jo sestavili Mirko Bitenc, Marko Kranjc in Andrej Križman, sam prebral pričevanje omenjenih avtorjev, da je general Draža Mihailović prisego odobril.

Če bi zaradi vsega ostalega naš sklep še kolobal, nam tožilcev stavek, da je tudi gen. Draža Mihailović tako prisego odobril, na mah razprši vse dvome: — Rupnika, škofa, Mihailovića — ves protikomunistični nacionalni tabor je bilo treba očrnuti v očeh zapadnjaškega javnega mnenja.

Po drugi strani pa celotno besedilo prisege z dodatkom vred vpada natančno v koncept gen. Rösenerja, ki je potreboval in seveda tudi iskal osnove za svojo afirmacijo pri vrhovnemu poveljstvu. Ob drugi priložnosti bo govora, kako mu je gen. Rupnik prekrizal račune s poizkusi organiziranja nekakšne SS-divizije "Adriatisches Küstenland" (Jadransko Primorje). Preko svojega zaupnega oficirja, ki ga je imel v takoiimenovani "obveščevalni centrali" polk. Vladimira Vauhnika (13), je vedel za vse nerodne mahinacije, s katerimi se je naše podzemeljsko politično vodstvo bavilo za hrbtom slovenskega domobranstva in jih kajpak predvsem vnašalo tudi v poveljniški kader in same domobranske čete. Vse to je gen. Rösenerja, katerega so zaradi njegovega svojeglavega značaja celo Nemci sami nazivali "Erwin-paša", privedlo do naravnost že nekakšne "proti-angloamerikanske" obsedenosti, ki je kot Damoklejev meč visela nad prezidentom Rupnikom, domobranstvom in vsem dogajanjem. To med drugimi lahko živo izpričajo vsi, ki so imeli opravka z nemškimi cenzurnimi oblastmi ali celo prišli v roke Rösenerjevi varnostni službi. To lahko izpričamo vsi, ki smo imeli opravka s VI. oddelkom domobranskega organizacijskega štaba in ki smo priklicali v življenje in delali pri reviji Slovensko Domobranstvo. Saj je npr. tudi mene dal celo vreči iz slovenskega domobranstva med drugim tudi zato, ker sem odklonil napisati v duhu njegovega političnega koncepta poseben članek za revijo Slovensko Domobranstvo pod naslovom: **Angleži in Amerikanci so zavezniki boljševizma**, in mi na neprestani pritisk gen. Rupnika šele s posebnim poveljem tik pred koncem vojne dne 25. aprila 1945 (14) zopet dovolil "nositi uniformo slovenskega domobranstva". Prav tako so bili moji javni nastopi podvrženi strogim predpisom in posebnemu nadzorstvu, zaradi katerega so morali biti vsaj moji radijski govori v dobesednem nemškem prevodu dostavljeni osebno gen. Rösenerju.

Pri vsem tem ni izključeno, da je preko svojega zaupnika pri Vauhnikovi "obveščevalni centrali" zvedel, kako je

(12) Proces str. 95.

(13) Glej: Nevidna fronta, Buenos Aires, 1965.

(14) Sonderbefehl Tgb. Nr. L. 656/45 — 25. 4. 1945.

ki je **odobril** besedilo, po „katerem so domobranci po vsej pokrajini pri-
segali zvestobo Hitlerju za borbo proti NOV“ (16), pa je prav zato vrnil
še dodatek „in proti zaveznikom“.

To tem bolj, ker ne more biti nobenega dvoma, da je gen. Rösener
tudi domobransko prisegel temeljito izkoristil v svoje namene (17).

Ker bi gen. Rösener seveda nujno zvedel za vsakršno še tako tajno
izvedeno drugačno zaprisego nekako 15.000 domobrancev, ki vsi gotovo
ne bi molčali kot grob, ga kajpak ni bilo mogoče obiti. Zato bi zgodovini
naredili veliko uslugo, če bi pisci, ki so tako dolga leta skušali tudi to za-
devo podtakniti pokojnemu generalu Leonu Rupniku, raziskali, kako je do
domobranske zaprisege sploh prišlo. Če si tudi akta prisege kot take sploh
tudi ni zamislil sam gen. Rösener, v katerem slučaju ji brez nevarnosti za
konec domobranstva seveda ni bilo mogoče uiti, potem bodo napotke za to
hvaležno delo lahko našli samo med tistimi krogi, ki so že izza časa legij
in vseh mogočih privatnih vojsk — pa vse do Vetrinjskega polja trpe-
li na manji zaprisegi...

O popolni Rupnikovi neprizadetosti v tem vprašanju se je očitno pre-
prepričal tudi njegov „zagovornik“ odvetnik **Jože Ile**, ko ga je pri raz-
pravi dne 22. avgusta 1946 medlo in vodeno, pa vendarle vprašal:

— Ali ste osebno prisegli?

— Ne, — obtoženi zanika, češ da ni bil aktivni domobra-
nec. (18)

Seveda pa je gen. Leon Rupnik tudi pri domobranski prisegi, kot pri
tolikih zadevah, ki so jih skuhal drugi — za njegovim hrbtom, mimo nje-
ga, ali celo proti njemu — moral odigrati svojemu položaju žrtve-
nega kozla slovenskega naroda pod okupacijo odmerjeno vlogo, katere
vzročne zveze bi takrat kaj kmalu prinesle kot posledico njegov **odstop**,
kar bi kajpak pomenilo takojšen konec tiste bore „avtonomije“, pa z njim
seveda tudi konec domobranstva — in še marsikaj... Bilo je samo tako
žalostno, da zveni naravnost neverjetno, da se šolico odgovornih ljudi tega
takrat ni zavedalo...

Zato pa je tem bolj žalostno, da v odmakljenosti časa, ki bi zaradi
dejstva, da smo vsi — skupaj z milijoni izasužnjenih narodov in zapadnimi
zavezniki — postali žrtev monstrozne krvave prevare, že moral zabrisati

(15) Mirko Bitenc, Marko Kranjc, Andrej Križman: Slovenci v borbi
za svobodo v dobi okupacije Nemcev. — Lj. pr. št. VII/200, Ljubljana,
23. 8. 1946.

(16) Obtožnica. — Proces str. 28.

(17) Npr. datuma prisege: Za Hitlerjev rojstni dan in za obletnico
prevzema oblasti.

(18) Lj. pr. št. VII/196, Ljubljana 23. 8. 1946.

GLAVNI RAVNATELJ VSEH SLOVENSКИH DUŠNIH PASTIRJEV V IZSELJENSTVU MSGR. IGNACIJ KUNSTELJ — V ARGENTINI

Na večtedenski obisk argentinskih Slovencev je prišel v petek, 19. aprila t. l., iz Evrope **monsignor Ignacij Kunstelj**, da spozna verske, gospodarske, kulturne in socialne razmere med rojaki v Argentini. Msgr. Kunstelj se je udeležil raznih slovenskih prireditev, predvsem praznika Slovenskega dneva na Pristavi v Moronu, vsakoletnega romarja Slovencev v Luján ter svečanosti v raznih slovenskih domovih Velikega Buenos Airesa. Sestal se je tudi z bivšimi vojaki, katerih vojni kurat je bil v Italiji. V notranjosti dežele je obiskal vse večje kraje, kjer so naseljeni Slovenci. Spremljal ga je msgr. Orehar, vrhovni dušni pastir slovenskih izseljencev v Argentini.

Veseli smo njegovega obiska in upamo, da se je dobro počutil med nami in si ustvaril sliko o slovenskem življenju v Argentini, spoznal težnje in napore slovenskih naseljencev, njih napredek in procvit, pa tudi njih težave in bridkosti.

Msgr. Ignacij Kunstelj, pozdravljen v Argentini! Želimo, da nas še obiščete in obilo uspeha pri Vašem delu!

DOKLER BO BILO ENO SAMO SLOVENSKO SRCE, BO LIK SLOVENSKEGA DOMOBRANCA ŽARKA LUČ V OSVETLJENJE SLAVE NARODA, KI SE JE O PRAVEM ČASU IN NA PRAVEM MESTU UPRL RDEČEMU NASILJU, DA BI OHRANIL SVOBODO.

zadnje sledi takrat mogoče še nekako razumljivih strasti, toliko ljudi med nami tega in s tem generala Leona Rupnika še danes ne vrednoti pravilno!

General Leon Rupnik in njegovi domobraneci drobcene okupirane Slovenije so namreč že v svojem času in na pravem mestu do pičice izpolnili, kar je spričo neizvežbanih okoliščin bil prisiljen spoznati tudi prezident najmočnejše države na svetu, John F. Kennedy, ko je svoji generaciji zelo pozno zaukazal: „Plaćajte vsako ceno, vzemite nase katerokoli breme, sprejmite vsako težavo, prenašajte kakršnegakoli prijatelja in uprite se vsakršnemu sovražniku, da bi zasigurali obstanek in zmago svobode!“

S tem smo po ustoličenju na Gosposvetškem polju drugič v zgodovini dali vzgled vsemu svobodno ljubelemu človeštvu.

Zvezdne noči

· Čujem

ob robu prostrane planjave
in brodim med biseri po zlatu suhem,
po mahu sinjem, in klicem prisluškujem
samotne duše, v široki dalji ptice zaostale.
„Golob, vzpni se čez polnoč na vzhod!“
„Ti, golobica, daj, razpni perut čez svod!
Naj plamenijo meni Tvoje svetle zarje!“

Kresnic perišče iz nedrij bi razsul ob potu.
Prijatelj, pojdi z mano bdet ob stražnem ognju!

Oči prepezajo mi težke sanje,
v kosteh gori, na nogah prah popotni,
po žilah se mi kri suši, po vodi
koprniijo ustnice usahle,
vihar mi trosi znojne kaplje.

Bučeee dalje
klic
ptic
duše brezdanje.
„Trdo mi ovij rok svojih
krog vročih mojih.
Vanje
gnezdo
srečno
zvij in ognje žarke
mi prižgi v krilu varnem,
gori svetló naj plamen
mi kresnic.
Plamenic
mojih seme v brazde
naj raztrosim tisočerno luč.“

Zvezde hite v pristan in kličem iz polnih pljuč
zaman, krmar, v ledeni vihar: Postoj! — Vendár ni več mi mar pristan,
po vsem obzorju iščem zdaj, mornar, blestečih cest čez morsko plan.

70 let gđc. Malči Mežanove

Malči Mežanova je v sedmem križu; pa je kljub temu še brhka — mladostna.

10. julija 1898 je zagledala luč sveta v Hotiču pri Litiji. Njen oče Rajko, nadučitelj, je zgodaj spoznal bistrost razuma svoje hčerke; zato jo začne še mlado deklico uvajati v okoliško kmetско življenje. Malči Mežanova postane očetova desna roka pri občinskem in prosvetnem delu v okolici, kjer se je izoblikovala njena mladost.

Po končani prvi svetovni vojni se slovenski narod odloči odložiti za vselej avstrijsko nadoblast. Tudi takrat se naša slavljenka udeleži manifestacije narodne osvoboditve. Daje si duška po ulicah slovenske Ljubljane in vzklika na zdravje svojemu narodu, ki ne bo več služil tujcu, ampak bo postal na svoji zemlji svoj gospodar!

Od tistega dne pa do danes se je spremenilo marsikaj. Naša Malči se poda na pot življenju naproti. Leta 1925 nastopi službo šivilije v bosanskem Sarajevu, kjer živi celih 16 let. Mesto Sarajevo, ki ga gđc. Malči zna opisati kot malokdo, ji vtisne lepe spomine na mozaik prebivalcev raznih verstev in običajev. Tu se je naučila marsikaj koristnega; med drugim kuhati kavo po orientalskem načinu, ki je zares njena prava mojstrovina.

Malči Mežanova je žena, ki se zanima za vsakovrstna vprašanja. Od socialnih, političnih pa do verskih. Rada nam pove, da so bile sarajevske duhovne vaje, vodene po jezuitih, prava duhovna paša za hude čase v bodočnosti.

Leta 1941 se vrne v že razburkan^o Ljubljano. Po prvih zločinih komunistov na ljubljanskih ulicah se Malči dobro zav^e nesreče, ki preti slovenskemu narodu. Zato ne miruje, ampak dela, dela...

Kriva sreča je hotela, da se tudi ona odpravi na pot v tujino — tistega nesrečnega majnika 1945.

Mežanova Malči je žena globoke vere in trdnega zaupanja v svojega Stvarnika, ki je ni zapustil v najhujši sili. Zato tem lažje prenaša vse tegobe življenja na tujem. Potem jo srečamo po raznih krajih Italije, kjer žive slovenski brezdomci. Nič zato! Tudi v tej sončni deželi ne počiva, ampak vedno išče priložnosti, kjer bi mogla pomagati človeku v sili. Čestokrat je bil njen čut za pravičnost ranjen ali sprejet s hladnim zmigavanjem ramen.

Leta 1948 emigrira v Argentino. Naseli se v mestu San Martín, kjer živi še danes in se skromno a pošteno preživlja z vbadanjem šivanke.

Pred dvajsetimi leti se v tem mestu zberejo prvi Slovenci okrog duhovnega svetnika K. Škulja. Takrat se prične slovenska služba božja ter istočasno udejstvovanje vseh onih, ki žele pomagati svetniku pri njegovem delu. Med tiste prve sodelavce upravičeno prištevamo našo sedaj sedemdesetletno Malči. Rada sodeluje s svetnikom Škuljem zlasti za naše pomorne domobrance, da bi njih duh živel tudi v daljni tujini.

Pokojni svetnik je ob sodelavcih Malčinega kova spretno vodil slovensko ladjo v tujih vodah. Sedaj ga ni več. Tudi njegove Slovenske besede ni več! Tam, kjer je prenehala ona, se je rodila nova Slovenska beseda! Ta pa se imenuje "Tabor", katerega naša jubilarntka tako rada prebira, ker je prepričana, da ta list predstavlja vse tisto, za kar je pokojni svetnik K. Škulj, gorel z vso vnuem^o slovenskega duhovnika-svobodnjaka.

Hvala Vam, gdč. Malči, za vse Vaše delo, za vso Vašo dobro voljo, ki jo nosite s seboj v srcu! Ob Vašem sedemdesetletnem rojstnem dnevu, želimo, naj Vam dobri Bog vse to plača z obilno mero.

Bog Vas živi na mnoga leta!

Tema za razmišljanje:

Kdor mi jemlje pravico do obrambe, me obsoja na življenje v pragozdu.

R. Thering

Florjan Slak

UKRADENA ČAST

Pod tem naslovom je prinesla „Ameriška domovina“ 12. marca 1965 uredniški članek povzet po „Družini“. Članek je zelo zanimiv in bi bil za slovensko emigrantsko skupnost, zlasti pa za njen del, zelo poučno branje. In ne samo to; bil je dober nasvet.

Ukradena čast! Ničesar ni lažjega, kot nekomu ukrasti čast. To se zgodi dostikrat v različnih oblikah. Proti takim tatovom imajo vse civilizirane države zakone, da prizadeti lahko branijo svojo čast in oklevetano poštenje. In vendar, če si ga priborijo s sodnijo, in če še tako dokažejo, da niso klevete dolgih jezikov resnične, pisanega madeža ni mogoče več izbrisati.

Jasno je, da se vsakdo ne bo zatekel na sodnije zaradi ukradene časti; zlasti še če je „tat“ uporabil nejasna sredstva za dosego svojega umazanega cilja; pa naj ga že zavija v kakršnokoli ideološko, politično, osebno in skupinsko korist, ali pa v zgolj zadovoljitev svoje duševne revščine. Iz revščine se namreč rodi marsikaj; rodijo se veliki možje, močni zuačaji, trde grčje in — slabiči, ker v družbi časa niso našli oslonca, da bi jih povzdignili v višino. Drugih je dosti. Ti ne poznajo mahanja po zraku, vloge „junaškega“ Don Kihota. Verujejo v pravilnost ideje, za katero so se borili, in ostanejo z njo tudi po izgubljeni bitki. Zadnjih je največ. Oni so vedno tam, kjer so doma hlapčevstvo, neznačajnost ter koristi kakršne koli vrste, samo če slutijo, da bi se po taki — sicer nečastni poti — dalo priplezati malo više.

Gornjim trem primerom so seveda prikrojeni skrivljeni paragrafi zakona, ki ima opravka z ukradeno častjo. Nesmiselno bi namreč bilo v domovini tožiti komunistične pisce, ki z vso intelektualno sposobnostjo na debelo kradejo čast svojim nasprotnikom in potvarjajo zgodovino. Dolžijo jih zločinov, ki so jih sami storili in bi jih lahko njim dokazali preprosti ljudje, če bi le upali odpreti usta. Zakon o ukradeni časti v domovini velja samo za vladajoče; za vladane je samo — molk!

In slovenska politična emigracija? Človek bi mislil, da bo v svojem ideološkem in zgodovinskem poslanstvu res ustvarila nekaj, kar morejo ustvariti ljudje v popolni svobodi, neoziraje se na vladajoči režim v domovini in njegov policijski sistem, ki njih ne doseže. Kaj jo do danes ustvarila ta emigracija kot celota? Milo rečeno: nič. Bilo je nekaj posameznikov, nekaj častnih izjem. Pa še za tiste ni „mogla“ zbrati nekaj sto dolarjev (npr. dr. S. Kociper), da bi mogli objaviti dokumente. Šla je celo dalje: dopušča, da so začeli nekateri posamezniki krasti čast celo ljudem

iz svojih lastnih vrst. Ljudem, ki so jim — dokler so bili živi — kričali „Živijo“!

V kanadski Ameriški domovini je dolgo časa pisal svoje spomine g. Alojzij Ambrožič st. Čutil je potrebo, da se je na dolgo in široko razpisal o svojih osebnih problemih, kakršnih nam vsem ne manjka. Moj namen ni komentirati, še manj priporočati, da bi tiste svoje spomine objavil v knjigi; saj sam pravi, da so pisani po spominu in ta ni vedno zanesljiv; zlasti kadar gre za priznanje lastnih napak... Hočem mu le izpodbiti neresalčno, nečastno, sramotno blatenje svojih in mojih nekdanjih soborcev Slovenskih domobrancev!

G. A. Ambrožič st. je zapisal v K. A. D. z dne 20. julija 1965 pod naslovom: „Po mnogih težavah le v svobodni svet“ tole:

Domobranci, pri katerih je bilo morda polovica idealistov, polovica pa koristolovcev in sebičnežev, na komandanta Silva Knupleža, ki mu je ob obisku pri nas morala žena vselej narediti vselej 13 ometov, kar je: „za en obrok ravno prav“, kakor je dejal, pa vselej za 4 ali 5 lukenj spustil pas, ko jih je jedel, pa bil ob vrnitvi iz Vetrinja v Slovenj Gradcu z drugimi oficirji odveden v gozd in ustreljen...!

G. A. Ambrožič st. prav dobro ve, da je njegova trditev, kateri je dodal besedo „morda“ (morda se pravi nič vedeti), da je bila polovica domobrancev idealistov, polovica pa koristolovcev in sebičnežev — laž, tako umazana laž, da prekaša celo fantazijo fanatičnih komunističnih piscev, ki imajo za nas dostikrat boljše sodbo, kot pa moralno tako neoporečni katoliški poštenjak in „moralist“ g. A. Ambrožič st.

Nastane vprašanje: ali je pisec moralist, ki je službeno obiskoval domobranci na terenu, se pravi, po jurišnih bataljonih in izpostavljenih postojankah, kjer niso imeli toliko časa, da bi se odpočili? Kje naj bi dobili čas za koristolovstvo? Kakšen vojaški (ali politični) položaj je zavzemal, da bi tako mogel soditi moralno višino preko 20.000 domobrancev? Če sem ga prav razumel, je bil četni narednik na Dobravi pri Ljubljani, to se pravi v četni, ki je bila na varnem!

Nepojmljivo pa je brati oceno o njegovem poveljniku nadporočniku Knupležu, kaj in koliko je ob prijateljskih obiskih na njegovem domu pojedel, in da se ni držal pravil „lepega vedenja“.

Na domu mojega očeta smo šestokrat kuhali za partizane vseh močih garnitur. Od navadne proletarske, prisilno mobilizirane, ušive in bolne raje, preko raznih zlikanih, mladih in inteligentnih bataljonskih, brigadnih, divizijskih in političnih poveljnikov in političnih komisarjev, do članov slovenskega komunističnega parlamenta, z njegovim „ministrom za verske zadeve“ in bivšim tajnikom škofa Rožmana (svoj čas kaplan v Trebnjem) in sedanjim uradnim zgodovinarjem v Ljubljani dr. Metodom Mikužem na

čelu. Partizani so naš dom gospodarsko popolnoma uničili in požgali. Italijani so mi po njihovi zaslugi ubili brata Franceta; po vojni pa komunisti še dva brata. Da smo v tujini ostali še trije živi, ni nobena zasluga slovenskih političnih ljudi. Pa mi še nikoli ni prišlo na misel, da bi se spotaknil ob njihove želodce, ki prazni ne poznajo kaj dosti načel „lepega vedenja“.

Koristolovec pa ne manjka nikjer! Nobeno človeško delo ni popolno, noben človek ni brez greha. Sv. pismo piše, da je Kristus, ko je prišel v mesto, Judom, ki so na javnem trgu hoteli kamenjat; grešnico, rekel: „Kdor je brez greha, naj prvi vrže kamen!“ Judje so izpustili kamenje na tla in osramočeni odšli...

V kolikor se tiče koristolovcev (mi bi rekli: črnoborzijancev), je teh bilo hudo malo; in še tisti so se po „zvezah“ vedno držali v Ljubljani in njeni okolici. Po odstotkih bi morda prišli do dveh odstotkov, pa bi bilo po mojem prepričanju še to veliko.

Ako pa gledam na problem koristolovstva v političnem smislu, bi se izmenjale osebe in odstotki; teh pa ne bi bilo težko najti poimensko v emigraciji.

Med koristolovce vsekakor ni mogoče šteti tistih, ki so spravili preko ljubljanskega bloka kako vrečo krompirja ali moke v pomoč svojim sorodnikom-beguncem v Ljubljani; ali pa da so v zamenj dobili kakšno kilo soli ali škatljico vžigalic za svoje sorodnike in naše ljudi na „osvojenem“ (komunističnem) ozemlju, kjer niso imeli ne soli, ne vžigalic, ne kruha; še krompirja ne, ker so jih vsega „osvobodili“ — partizani!

Ako si nekdo iz ljubljanske bližine domišlja, da pozna vso revolucijo in njeno problematiko iz ozkega osebnega gledanja, in se čuti poklicanega, da poliva gnojnico po mrtvih soborcih v smislu „mirnega sožitja“ in krščanskih načel, potem se mi zdi, da sam ne ve, kaj hoče; pa tako lahko izzove druge, da po 20 letih napišejo resnico, ki ima — kakor palica — dva konca!

Piscu se npr. še danes cedijo sline po dveh zabojih denarja, ki so ga zaplenili, odpeljali v Vetrinje in si ga razdelili; on pa da ga ni bil vreden, ker se je že prej ločil od njih... To se pravi: Fantje so si pošteno razdelili denar, katerega bi sicer dobili komunisti! Piscu pa niso nič dali, ker je — kakor sam prav; — tedaj že dezertiral od domobrancev, šel med civiliste k družini in se dal čuvati od svojih bivših soborcev, da bi bil v slučaju zajetja po partizanih samo nedolžen civilist in bi si s tako politično modrostjo — morda rešil celo življenje! Razumeti le ne morem, kako je pisec lahko dezertiral v prvih majskih dneh? Podpisani pa je bil na „raportu po kazni“ še pol ure predno sem izvedel, da smo izdani, in devet ur, predno sem v noč 30.-31. maja 1945 pobegnil iz Vetrinja. Po kazni sem bil na raportu zato, ker sem se umaknil vežbanju, da sem videl odhod brata.

Če je to bila dvojna morala, politika, zveza na pravem mestu itd., si še danes ne morem pojasniti...

Posploševati dejstva ni lepo, ne pošteno, ne katoliško, ampak farijejsko. Kritika je potrebna; mora pa biti poštena in objektivna.

Zelo se čudim in si ne morem vtepti v svojo trdo „bučo“, kako je to mogoče, da komunisti doma in protikomunistična emigracija v tujini tako dosledno molče o resničnih koristolovcih, vojnih dobičkarjih, črno-borzijsancih; skratka: o ljudeh, za katere smo že kdaj imeli poseben izraz „ljudje čistih rok“, ali preprosto: O. R. Ti so financirali obe strani za doseg svojega umazanega posla — koristolovstva!

Kdo je financiral revolucijo? Kmet in delavec ne, ker je nista imela s čim! Bila sta samo topovska hrana in preizkusni kunci revolucije. Kdo potem? Zavezniki? Delno res; toda šele potem, ko so videli, da bo tako podpiranje rodilo koristi za nje, ne za slovenski narod; ali pa vsaj vrnilo podporo z dobrimi obrestmi ne samo v slovenski krvi, temveč tudi v gospodarskih koristih. Kdor je torej revolucijo začel in jo v prvi kritični fazi financiral ali pomagal financirati, je — oziroma so — krivi vsega, kar je revolucija razdejala, uničila in pobila. (Oni in njihče drugi so po moralnih zakonih odgovorni in krivi vsega zla. Čemu potem o njih takšen grobni molk? Na dan z njihovimi imeni! Na dan s statističnimi podatki! Na svetlo z zakulisno igro vodilnih! Na dan z umazanijo revolucije in borbe za oblast! Ne pljuvajmo na grobove sužnjev demona; razkrijmo demona samega in zgodovina nam bo dala vsaj eno priznanje: po 20. letih je slovenska ideološka emigracija (med njo se štejemo v veliki večini protikomunistični borci) vendar našla zlo in oprala gnojnico, blato, pljunke in sramoto, s katero so demonske sile naše pretekle (in sedanje) dobe polivale in še polivajo svoje žrtve — sužnje demona, da bi tako oprale svoje krvave roke!

— — —

Že večkrat se je kdo spomnil slovenskega politika in duhovnika dr. Alojzija Kuharja, ki je med revolucijo in vojno dvignil toliko prahu in jeze zaradi svojih septembrskih govorov po londonskem radiu, v katerih je domobrance imenoval izdajalce. Dosti se je govorilo o tem, pojasnilo pa do danes še ničesar. Vsi vemo, da je bil pok. dr. Kuhar brat enega izmed vodilnih slovenskih komunistov med revolucijo v domovini: Lovreca Kuharja, znanega pod imenom: Prežihov Voranc. Prepričani smo, da se mu ne bi skrivil las na glavi, ako bi se vrnil v domovino.

Tukaj zopet nastaja vprašanje: zakaj je g. dr. Kuhar ostal v tujini? Kako se je počutil v družbi ljudi, ki jim je javno preko tujega radia ukradel čast in ime? Kako in zakaj je prišlo do tistih govorov? Po kakšni zaslugi in čigavem nasvetu je šel tako daleč? Vraga tega še ni nihče javno napisal; te skrivnosti še ni nihče razodel. (Kako da so ga mogli „izdajalci“, katerih pot je nastopil sam, sprijeti za svojega, ne da bi od njega zahtevali javno pojasnilo? Zakaj in po čigavi zaslugi in odobrenju je napravil narod v domovini, ki je bil „kriv“ edinega greha: živeti je hotel, ne oziraje se na koristi tujcev in oblasti željnih domačinov. Ako je samocobramba greh, potem smo grešili; o tem ni nobenega dvoma. Ako pa je samocobramba naravni zakon, katerega je postavil Stvarnik vsem živim bitjem, potem je to njegov zakon in ni je postave na svetu, ki bi ga mogla zbrisati. Lahko

pa seveda zbršne s površine zemlje tiste, ki so se v svojem obupu oprijeli istega poslednjega sredstva!

Tlačanstvo v srednjeveškem smislu je minulo; ponovilo se je v modernem. Ostali pa so slovenski kmetijski puntarji, katerih upor so komunisti zadušili po vojni s tujo pomočjo in jih poklali. Čas jih bo zopet rešil, kakor je nas, ki smo plačevali krvni račun za grohe načrtno sejanege sovraštva koristolovcev v času daleč pred revolucijo in s katerim nismo imeli nobenega posla. Ker smo plačevali račun za sejano sovraštvo koristolovcev, imamo ne samo polno pravico, ampak dolžnost, da zahtevamo, da zremo vso resnico preteklosti; brez napadanja, brez polivanja gnojnice po mrtvih, brez potvarjanja dejstev; samo čisto resnico in nič več!

Prepričan sem, da bo kdo rekel: Je še prezgodaj. Preblizu smo še dogodkom. Še so živi ljudje, ki so jih soustvarjali ali vsaj sousmerjali.

Prav tu je bistvo mojih misli. Sedaj je skrajni čas, da povedo resnico.

Dvajset let je že minilo od dr. Kuharjevih govorov, pa ne vemo ničesar o njih vzroku. Nikjer nisem videl pojasnjeno — razen v pobožnih željah njegovih pristašev, kaj je s tistimi govori hotel doseči. Ali je bil prepričan v resnico besed, ki jih je govoril? Moje osebno prepričanje je, da je bil! Ako ne bi bil prepričan, da smo izdajalci, bi bil vsaj toliko moža, da bi v svobodi, med „izdajalci“ javno vrgel na mizo svoje karte. Pokazal bi svoje delo v Londonu in tedanje razmere. Potem pa bi javno napisal: **zmetil sem se (ali smo se). Ne prosim odpuščenja; samo povem resnico!** — In osebno bi ga spoštoval! Tega pa mož ni storil.

Prepričani pa smo še tem bolj po članku g. dr. Miha Kreka v A. D. z dne 11. junija 1965 na večer komemoracije 20-letnice pokolja okrog 14.500 domobrancev. V emigraciji navadno pišemo o pokolju 12.000 domobrancev iz Vetrinja. „Pozabljamo“ pa na 2.500 domobrancev novomeške skupine, ki ni prišla na Koroško in so bili tudi pobiti. Za usodo te skupine, ne moremo dolžiti Angležev. Pod naslovom: „Ob življenjskem jubileju Miloša Stareta“ pod točko 2. pravi g. dr. Krek tole:

„Koncem leta 1944 sem takoj, ko sem zvedel, iz Rima po posebni poti sporočil v Ljubljano, da je resna nevarnost, da bodo domobranci in vsi drugi, ki so člani sličnih vojaških formacij, izročeni komunističnemu partizanskemu poveljstvu, če bodo v teh formacijah in uniformi prišli zaveznikom v roke, ker je postal Tito priznan zavezniški komandant na ozemlju Jugoslavije...“

V tej točki je namreč še veliko nepojasnjeno vprašanje:

1. Kako je prišlo do priznanja Tita za zavezniškega komandanta na ozemlju Jugoslavije?

Ali kraljeva jugoslovenska vlada v Londonu ni imela s to zadevo nobenega posla? So zavezniki samovoljno, brez sodelovanja omenjene vlade priznali za poveljnika nikomur do tedaj priznanega Balkanca? **Kaj je Tito-**

Šubašičev sporazum? Kdo je pri njem sodeloval? Ni bil ta sporazum po jugoslovanski kraljevski vladi v Londonu podpisan že prej predno smo se pojavili Slovenski domobranci in smo s tem spodrazumom bili obsojeni na smrt še predno smo se "rodili"!

Kraljeva jugoslovanska vlada v Londonu je tako sokriva pokolja slovenskih domobrancev in drugih protikomunističnih borcev ter podobnih srbskih in hrvatskih vojaških formacij in civilistov! Dejstvo namreč je in ostane: naj bi bila revolucija še taka in je za vse njene zločine lahko najti izgovor, da so pač „padali na obeh straneh...“ da do pokolja preko 20.000 Slovencev po vojni in revoluciji ne bi prišlo, ako ne bi kralj s svojo vlado priznal Tita in tako legaliziral vse njegovo delo! S tem je popolnoma jasno dejstvo: Kdor je tedaj sodeloval v kraljevi vladi v Londonu, je in ostane soodgovoren in sokriv za pokolj preko 20.000 Slovencev v domovini — po vojni!

2. Ker so jugoslovanska vlada in njeni slovenski člani še posebej imeli zveze z domovino (po zgornjem citatu) in vedeli, da nam preti že v naprej podpisana smrtna obsodba, zakaj niso pri „zaveznikih“ dosegli, da bi vsaj tište vojaške formacije in civiliste ki bi prišli do njih, zaščitili pred vrnitvijo? S takim dejanjem bi vsaj delno popravili napako ali vsaj skušali popraviti krivico narodu, zaradi katerega in na račun katerega so se umaknili v tujino, da branijo njegove interese, ne pa interese svojih gostiteljev na račun naroda, oziroma narodov Jugoslavije! Vsega tega pa niso naredili, pač pa so si samo kot Pilat umili roke!

Nekateri so mnenja, da dr. Krekova trditev ne more biti točna. Pri tem mi je v spomin prišel članek, ki ga je že pred leti napisal v A.D. pokojni msgr. Škerbec in se je glasil nekako takole: leta 1944 sva se pred ljubljanskim magistratom pogovarjala z važnim slovenskim politikom. Mimo je prikorakala četa domobrancev. Strumno so korakali in lepo so peli. Pa sem mu rekel: „A niso krasni? V Jugoslaviji ne bi mogli kaj takega ustvariti v tako kratkem času.“ Odgovoril mi je: „Res je; samo škoda, da bodo zelo redki izmed teh ostali živi!“ (Zgornje vrstice so zapisane po spominu in bi bil prav vesel če bi jih kdo, ki ima dotičen izvod A.D., dobesedno citiral).

Ob čitanju dr. Krekovega članka pridemo do prepričanja, da so v Ljubljani že l. 1944 slovenski politiki morali vedeti, da „bomo zelo redki ostali živi“.

Zakaj nam tega niso povedali? Lahko se zagovarjajo, da pod silo razmer to ni bilo mogoče. Vsekakor pa je bilo to mogoče po 3. maju 1945: vsekakor zadnji čas v Vetrinju, vsaj po 22. maju, ko so se morali Titovci umakniti iz Koroške na staro jugoslovansko mejo in ko smo že zaščitili njihove glave s svojim orožjem in življenji. In ker so molčali in še danes molčijo, potem je to smatrati za priznanje krivde!

V "Taboru", glasilo slovenskih protikomunističnih borcev, v zvezi s tem člankom postavlja vprašanje g. dr. Kreku (predsedniku narodnega odbora) g. general France Krenner. Kot polkovnik je bil poveljnik Sloven-

skega domobranstva. Po prevzemu oblasti po Slovenskem narodnem odboru (3. maja 1945) ter po preimenovanju Slovenskega domobranstva v Slovensko narodno vojsko v sestavi Kraljeve jugoslovanske vojske v domovini je bil povišan v generala in poveljnika prej imenovane SNV. Pod njegovim poveljstvom se je izvršilo vračanje.

To je zelo pomemben začetek. Upamo, da bomo — oziroma bodo — premaknili čas pred 20 leti iz ohromelosti in začeli preiskovati duševne motnje, ki še danes tako porazno vplivajo na slovensko emigrantsko problematiko.

V zastareli bolezni je težko najti ozdravljenje. Nujno pa je treba najti njene vzroke pa njihovo razkrojevalno delo, ga raziskati z vseh strani, nepristransko (to bo gotovo najtežje, če sploh izvedljivo) in tako razteleseno preteklost zopet zbrati v celoto, da bo bodoči zgodovinar res lahko napisal nepotvorjeno zgodovino: tisočem pomorjenih v spomin in čast, krivcem v sramoto, bodočim rodovom pa v opomin!

20-letnica pokolja slovenskih domobrancev in drugih protikomunističnih borcev mora biti mejnik naše zrelosti v iskanju resnice ter našega ideloškega zgodovinskega poslanstva.

Razumljivo je, da bo vsak tak poizkus pri nekaterih krških naleter na odpor, kritiko in napad; in če se to ne posreči, pride na vrsto organizirano, profesionalno delo, ki ga poznamo pod imenom "infiltracija", preko nje pa — ali razbitje, ali podrežitev. Tipična totalitarna miselnost.

Ker pa je dvajset let demokratične šole že čas, da obrodi kakšen sad, z vsem srcem upamo, da bo tak namen uspel. Tem bolj, ako se zavedamo, da 20.000 Slovencev pobitih po vojni, nikoli sojenih in obtoženih, trohnečih v množičnih grobovih slovenskih gozdov, zahteva odgovor! Zakaj grobovi tulijo! Ne tulijo po maščevanju, ki je Njihovo: tulijo po resnici, katere priče smo mi, slovenska protikomunistična emigracija! Zato je tudi naša molk — naša obsodba!

S člankom g. dr. Kreka je med protikomunistično emigracijo nastalo mnogo upravičenega razburjenja. Na občnem zboru delegatov največje slovenske organizacije v tujini, Zveze SPB Tabor, je bila sprejeta resolucija, katera je bila tudi na zborovanju v nabito polni dvorani Slovenskega doma na Holmes Ave v Clevelandu dne 5. septembra 1965 navdušeno sprejeta. Razumeti ne morem kako je mogoče, da o tem zborovanju in resolucijah A. D. ni poročala svojim bralcem; saj smo vsi zainteresirani na slovenski, zlasti pa emigrantski problematiki. Na prednji strani vsake A.D. je namreč zapisano: „For freedom and Justice“ ter: „American in spirit foreign in language only“.

Po dvajsetih letih bi tudi nam bilo treba, da bi do nas prišel žalosten glas z nebo: „Quo vadis Dominus? — Kam greste, Gospodje?“

Opomba pisca: Članek "Ukradena čast" sem napisal za "Ameriško domovino" dne 7. novembra 1965, kjer je g. A. Ambrožič st. tako umazano prikazal domobrance. Ameriška domovina ga je odklonila, česa, da je pre-

več polemichen in bi utegnil povzročiti nove prepire v že tako dovolj razburjenem delu slovenskih ljudi v ZDA in Kanadi. Morda bo ta članek za nebralce A. D. težko razumljiv. Vsak napad na domobrance (tudi dr. Bajlečev) navadno organizacija slovenskih protikomunističnih borcev samo bojkotira z molkom (naša stara bolezen); ker se še verjetno vedno bojimo stranke. Potrebno pa je vedno uradno in jasno odgovoriti. Ker sem članek podpisal s pravim in polnim imenom, je odgovornost za njega moja.

Gornji prispevek je uredništvo Tabora prejelo z veliko zamudo. Toda na aktualnosti zato ni izgubil. — Op. ur.

II KNJIGI "SVETI URH"

V znamenju propagande, laži in hudobije

Kdor je poznal razvoj, organizacijo in značaj OF, bo z lahkoto izluščil resnico iz kopice laži in izmišljotin, ki so zapisane v knjigi SV. URH. Knjiga je dobila svoj imprimatur od vrhov komunistične hierarhije; in kako tudi ne saj je pisana v duhu in stilu komunistične ideologije. Laž in prevara sta bili osnovi OF in na tej osnovi je tudi napisana omenjena knjiga.

Tisti, ki smo preživeli revolucijo in bili žive pričee dogodkov, ki so zabeležili najtemnejšo stran v zgodovini Slovenije, smo dolžni, resnici in žrtvam na ljubo spregovoriti in razkrižkati laži ter zločine. Zločini, ki jih je izvršila OF na povelje mednarodne komunistične zarote, so dobesedno razjedali telo in dušo slovenskega naroda. Slovenija danes ječl v okovih komunistične sužnosti. Tam ni svobode govora, ni svobode prepričanja in ne ekonomske svobode. Laž ima prvo besedo, resnica pa je pokopana. Zločine je treba prikriti, je geslo in namen vsakega zločinca; toda še so zločini le preočiti, potem se je treba poslužiti vseh sredstev, propagande, laži in izmišljenih dokazov, da se odgovornost obrne proč od storilcev. Nobenega dvoma ni, da je knjiga Sv. Urh pisana s tem namenom in v tem slogu.

S pričujočo številko začenjamo s serijo člankov, ki bodo odgovarjali na posamezne navedbe v tej knjigi. Kot prvi objavljamo članek z načelno razlago. Temu bodo v prihodnjih številkah sledili članki posameznikov, ki bodo z objektivnimi dokazi pokazali na laži, ki so v knjigi zabeležene.

Storili bomo še več. Obelodanili bomo vse zločine, ki so jih komunisti med vojno storili, in te zločine tudi dokumentirali,

da bo današnji rod vedel in da bodo zanamci dobili jasno in točno sliko, kako usodna je bila komunistična revolucija za slovenski narod. Dejstva, ki jih bomo navedli, bodo podprta z dokazi in pričami iz prvega vira. Zgodovina bo obsodila laži, obsodila zločince in dala priznanje deset tisočem, ki so izkravali v borbi za resnično narodovo svobodo.

V teh kritičnih dneh, ko mednarodne komunistične akcije pripravljajo nove zarote in se trudijo, da zaslužijo nove narode, je prav in potrebno, da se bistvo komunizma osvetli iz vseh možnih virov in pokaže, da OF v Sloveniji ni bila prav nič drugačna od OF v Vietnamu ali kjerkoli drugje.

SVETI URH

Spomladi leta 1966 je v Ljubljani izšla knjiga pod gornjim naslovom. Knjiga opisuje razmere v občinah Dobrunje in Devica Marija v Polju, posega pa tudi v bližnjo in daljno okolico ter po svoje razlaga tudi zgodovinsko ozadje in dogodke, ki so vplivali na začetek in razvoj komunistične revolucije v Sloveniji.

Na to knjigo protikomunistični borci nismo mislili odgovarjati. Ker pa prihajajo iz domovine glasovi, da slovenska protikomunistična emigracija z molkom priznava vse, kar se v tej knjigi očita posadkam Vaških straž, Slovenskega domobranstva, njihovim poveljnikom in posameznim članom posadk, bomo na knjigo odgovorili.

Glavni namen knjige je, naprtiti vse žrtve in vse razdejanje komunistične revolucije v Sloveniji (1941—1945) katoliškemu delu slovenskega naroda, zlasti škofu Rožmanu, kleru, Cerkvi, Katoliški akciji in sploh vsem, ki so ostali zvesti svoji veri in narodu. Vse tiste pa, ki so se komunizmu in Osvobodilni Fronti, (O.F.) kakorkoli v javnosti postavili po robu, pa hoče prikazati kot zločince.

Bibliografski podatki knjige

Knjigo SVETI URH je napisala učiteljica Štefanija Ravnik-Podbevček. Podnaslov je: Kronika dogodkov iz narodnoosvobodilne vojne. Ljubljana 1966. Knjiga je izšla v zbirki „Dokazi“. Ureja: Mila Smolinsky. Opremil ing. arh. Boris Kobe. Izdal in založil Kulturni, prosvetni in zgodovinski zavod „Borec“. Zanj odgovarja direktor Josip Logar-Božo. Tisk tiskarna „Delo“ v Ljubljani. Strani 695, velikost 80.

Knjiga je izšla za petindvajsetletnico Osvobodilne Fronte (O.F.).

I.

Knjiga SVETI URH je bila pripravljena za tisk že pred nekako desetimi leti. Čakali so z izdajo, da bi izšla ob kakem njihovem pomembnem jubileju ali za kakšno posebno priložnost. Taka priložnost je bila spomladi 1966, ko je OF v Sloveniji praznovala petindvajsetletnico ustanovitve.

Osvobodilna Fronta je bila v Sloveniji tista organizacija, ki je po naročilu in s sodelovanjem Komunistične Partije Slovenije (KPS) organizirala in izvedla komunistično revolucijo v Sloveniji v času druge svetovne vojne v letih 1941—1945.

Po petindvajsetih letih njenega obstoja, ko so se časi umirili in prehaja delo OF v zgodovino, za to svojo obletnico lahko gleda nazaj in si ponovno predoči dogodke komunistične revolucije, ko je zakrivila smrt deset in deset tisočev Slovencev in s požigi celih vasi uničila četrtino narodnega premoženja. Pričakovali bi, da bo OF za svojo petindvajsetletnico o tem vsaj molčala.

Ker so pa vodilni v domovini tako ponosni na to, kar je OF ustvarila med vojno in revolucijo, seveda niso mogli mimo proslave njene ustanovitve. Proslavljali so 28., 29. in 30. aprila 1966. Proslave so pripravile Slovenska akademija znanosti in umetnosti (!!!) v Ljubljani, Zgodovinsko društvo za Slovenijo in pa Inštitut za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani. Vse te institucije so proslavljale jubilej bolj za zaprtimi vrati, v javnosti pa so ob izdaji knjige SVETI URH naprtili odgovornost za žrtve revolucije, ki jo je pod krinko osvobodilne borbe proti okupatorju začela in izvedla KPS in OF, Cerkev in pa vsem tistim, ki so se komunističnim zločincem uprli. ,

Kmalu po izidu knjige je Josip Vidmar napadel v ljubljanskem dnevniku "Delo" z dne 23. julija 1966 Cerkev, čušč, da je ona kriva ogromnih žrtev v času "osvobodilne vojne". O knjigi SVETI URH pa je zapisal dobesedno:

„Knjigo Štefanije Podbevškove SVETI URH sem — pregledal — O njeni zgodovinski vrednosti ne bom razpravljaj. Gotovo je dokument, ki je očitno avtentičen (Verodostojen, pristen, zanesljiv in izviren: Opomba pisca te razprave) in strogo resnicoljuben.“

Kdor pa knjigo bere in je poznal razmere med revolucijo v Sloveniji in pozna delo OF in pa dogodke, ki so se odigrali v občinah Dobrunje, Devica Marija v Polju in okolici, lahko spozna, da je knjiga polna laži, obrekovanj in protislovij. Nima nobene zgodovinske vrednosti, ker ni verodostojna, ne pristna, ne zanesljiva, ne izvirna, najmanj pa resnicoljubna. kot navaja Josip Vidmar.

V knjigi SVETI URH je Podbevškova nagradila gradivo, v katerem pretirano opisuje razne akcije Vaških straž, domobranstva in posameznih borcev. PROZOREN NAMEN KNJIGE JE, PRIKAZATI KOT ZLOČINCA VSAKOGAR, KI SE JE KOMUNISTIČNIM ZLOČINCEM JAVNO POSTAVIL V BRAN.

Knjiga je po časovnih dogodkih razdeljena na XIX poglavij. Lahko pa bi jo razdelili na dvoje področij: na splošen opis dogodkov med revolucijo in okupacijo in pa na obtožbe ki jih knjiga navaja za posamezne osebe in vojaške edinice.

6. Je **enopartijski sistem** brez kontrole opozicije in celó istovetenje že samega ideološkega nasprotstva proti komunizmu z zločinom proti državi in narodu resnična korist naroda?

7. Je **polom** obstoječega režima v narodno-, socialno-, kulturno- in gospodarskopoličnem pogledu resnična korist naroda?

8. Če **znamo mi na ta in še na tisoče vprašanj pravilno odgovoriti**, imamo pri srcu vse kaj drugega, kot pa resnične koristi slovenskega naroda?

Dokler tudi predsedstvo in izvršni odbor SZDL Slovenije ne bosta nanje pravilno odgovorila in podvzela odgovarjajočih ukrepov, ne bo z naše strani nikakšnega poizkusa „političnega dialoga“, ampak bo šla borba v vseh okoliščinah in z vsimi sredstvi naprej, ker pač nimamo pri srcu ničesar drugega, kot pa resnične koristi slovenskega naroda!

IZ PISEM

R. M., aprila 1968

Čestitam Vam, da je slovensko zavetišče stopilo korak naprej. Objava v velikonočni številki Svobodne Slovenije je res razveseljiva in dobra. Upam, da se bo zavetišče priklicalo k življenju. Začetek prav gotovo ni lahek in bo stalo mnogo truda; toda bo lahko v ponos vsem, kateri bodo sodelovali; pa obenem tudi našemu narodu v zdomstvu.

K. K.

Bs. As., aprila 1968

V londonskem Klicu Triglava se že lep čas neki Andrej Glušič obupno trudi, da bi "potegnél debelo črto ločnico med domobranci in Bleiweisovo" in tako s še ene strani vnesel razdor v našo zdomsko skupnost. Toda kljub temu, da je ta "črta" tako debela, da je doslej pokopala pod seboj še vse, ki so jo skušali zgraditi, g. Glušiča nekako še razumem. Tako po sili bi namreč rad zlezel iz obupne anonimnosti, da ne izbira sredstev. (Saj poznamo primere, da so nekateri individui zagrešili tudi krvave zločine samo zato, da bi postali poznani!) Čisto nerazumljivo pa mi je, da je g. Pavle Rant po vsem, kar je že "dosegel" v našem zdomstvu, po mili volji izbral nekatere odstavke iz Glušičeve "črte ločnice" in jih priobčil v svojem Vestniku. Če se namreč ne motim, je bil g. Pavle Rant zelo aktiven član posadke v "podmornici" policijske uprave, ki je vsaj z enim delom poslopja bila tudi na Bleiweisovi. Ker pa pozitivno vem, da še živijo priče, ki mu bodo lahko pomagale osvežiti spomin, bi g. Pavletu Rantu toplo priporočil, da kar sam odgovori g. Andreju Glušiču, kako je bilo s tistim "ščepcem oblasti". Krivdo za "ogaben zločin", da so nekateri "nasprotniki hlapčevanja nacistom" po lastni neumnosti "padli notri", pa nam je zadosti natančno in prepričljivo opisal že pek. polk. Vladimir Vauhnik v svoji Nevidni fronti, ki je g. Glušič gotovo ni prebral; sicer ne bi pisal, kar pi-

še... Ker pa je danes važno samo še to, kaj je kdo kjerkoli storil na protikomunistični fronti slovenskega naroda, naj nam g. Andrej Glušič enkrat pove, kje in kako se je boril in kakšno bitko je izvojeval na tej fronti; pa bo postal poznan...

-n -r

Št. J., aprila 1968

Danes sem prebral v Klicu Triglava, da neki polk. Glušič spet "mrčvari domobrance". Verjetno bi on in njemu podobni radi videli, da bi nas komunisti vse poklali. Ako smo se nekateri le rešili iz "raja" in mu zato kaj ni prav, naj se pritoži pri Partiji, ker je tako neprevidno ravnala in se ji nameravani zločin ni stoodstotno posrečil. Kar se pa prisega tiče, bi bil že skrajni čas, da bi se združili vsi narodi sveta in se "z ali brez prisega" skupno borili proti komunizmu povsod in ne samo "na slovenskih tleh", kot se je prisega glasila. Dotična prisega — prisega na domačih tleh! — je bila že od vsega začetka tru v peti rdečim in njihovim sopotnikom. Dokazala pa je svetu, da so v Sloveniji obstajale domače oborožene sile, katere so se o pravem času borile proti rdeči zaroti. Zakaj se g. Glušič ne pritoži v USA, ki se tudi družijo z Nemci, Lahi, Francozi itd., itd., da bi se skupno borili proti rdečemu napadalcu? — Verjetno je bil celo Pilat boljši kot slovenski Orovc.

-s -l

NA UREDNIŠKI MIZI

Dopisnikom: Dopisi, ki naj pridejo v določeno številko, morajo biti vsaj dva do tri mesece pred dotično številko v naših rokah. Tako ne bo nikakšne zamere. Ne moremo namreč priobčiti stvari, ki časovno že nimajo nobenega smisla več. Zaradi celinskih razdalj moramo namreč iziti pred mesecem datuma številke. Pa še tako smo zaradi tehničnih zaprek, za katere nismo odgovorni, mnogokdaj v zamudi. Upoštevajte to! Hvala.

-n -r: Če ste pripravljeni podpisati s polnim imenom, se strinjamo z Vami. Hvala in lepe pozdrave.

DAROVALI SO: (v pezih)

V invalidski sklad:	N. N., Caseros	200
ga. N. N., Capital	Lujansko omizje	600
Mivšek Anton, Merlo	za zavetišče:	
Luštar Franc, San Justo	N. N., Capital	400
v tiskovni sklad:	Tršan Janez, Boulogne	400
Prodaja knjig	Jerala Janko, Capital	500

SLOVENSKO ZAVETIŠČE BO DELO VSE SLOVENSKE EMI-
GRACIJE IN NIHČE NE BO IMEL PRAVICE ZASLUG. VSA
PRAVICA BO PRAVICA REVEŽEV, ZASLUGA PA PRIPADA
NAŠIM MRTVIM. SLOVENSKO ZAVETIŠČE BO IZGOVORJE-
NI KOT POMOČI POTREPNIM SLOVENCEM IN ZA VSTOP
NE BO POTREBNA LEGITIMACIJA.

VSEBINA

Congreso de Tucumán	161
Iz ljubezni do domovine	162
Začetki, razvoj in organizacija rdeče vojske v Sloveniji (France Grum)	164
General Leon Rupnik in demobranska prisega (Dr. S. Kociper)	168
Zvezdne noči (Ratko šušteršič)	178
Naše žene	179
Ukradena čast (Florijan Slak)	181
H knjigi Sveti Urh	188
Za beležnico	191
Iz pisem	192
Na uredniški mizi	III

Correo
Argentino
Sucursal
Villa Madero
(Bs. As.)

TARIFA REDUCIDA
Concesión Nº 8133

FRANQUEO PAGADO
Concesión Nº 2619